

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. juuli 2026
(OR. en)

10883/26

LIMITE

CORLX 650
CFSP/PESC 956
CONOP 43

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS, millega toetatakse Lähis-Ida massihävitusrelvadest
vaba tsooni muutavas piirkondliku julgeoleku keskkonnas

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2026/...,

...,

**millega toetatakse Lähis-Ida massihävitusrelvadest vaba tsooni
muutuvas piirkondliku julgeoleku keskkonnas**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 2016. aastal vastu võetud Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia ning 2003. aastal vastu võetud massihävitusrelvade leviku vastane Euroopa Liidu strateegia tuginevad veendumusele, et julgeoleku, sealhulgas tuumarelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise käsitlemiseks on parim mitmepoolne lähenemisviis.
- (2) Seetõttu on liit võtnud nõuks toetada ja rakendada olemasolevaid desarmeerimise ning tuumarelvade leviku tõkestamise lepinguid, kokkuleppeid ja norme ning tõhustada nende rakendamist ja ülemaailmset kohaldamist, samuti teha kolmandate riikidega koostööd ja neid mitmepoolsetest konventsioonidest ja kordadest tulenevate kohustuste täitmisel abistada.
- (3) 13. juulil 2008 toimunud Pariisi Vahemere tippkohtumise ühisdeklaratsioonis, millega loodi Vahemere Liit, kinnitati veel kord ühist tahet saavutada rahu ja piirkondlik julgeolek kooskõlas 27.–28. novembril 1995 toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna konverentsil vastu võetud Barcelona deklaratsiooniga, muu hulgas järgides massihävitusrelvi käsitlevaid rahvusvahelisi lepinguid ja konventsioone ning kasutades piirkondlikke kordasid, nagu tuumarelvavabad tsoonid.
- (4) Tuumarelva leviku tõkestamise lepingu 2010. aasta läbivaatamiskonverentsil rõhutati Lähis-Ida käsitleva 1995. aasta resolutsiooni (edaspidi „1995. aasta resolutsioon“) täieliku rakendamiseni viiva protsessi tähtsust. Seetõttu kiideti tuumarelva leviku tõkestamise lepingu 2010. aasta läbivaatamiskonverentsil heaks praktilised sammud, muu hulgas kaaluti kõiki 1995. aasta resolutsiooni rakendamise toetamisele suunatud pakkumisi, sealhulgas liidu pakkumist korraldada 2008. aasta juunis korraldatud seminari jätkuseminar.

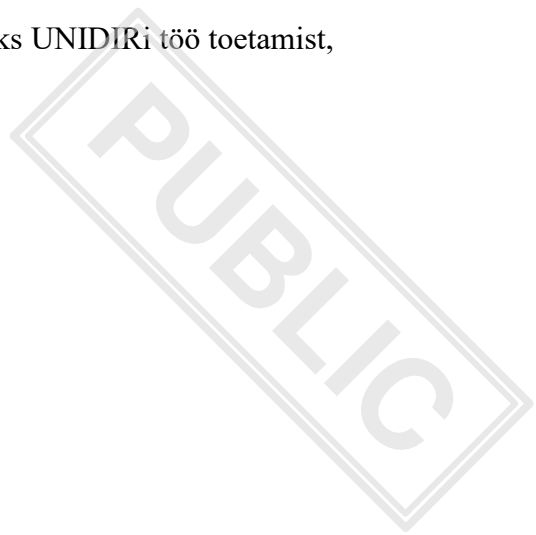
- (5) Tuumarelva leviku tõkestamise lepingu 2010. aasta läbivaatamiskonverentsil tunnistati ka kodanikuühiskonna tähtsat rolli 1995. aasta resolutsiooni rakendamisel ja julgustati kõiki jõupingutusi sellega seoses.
- (6) 24. mail 2018. aastal esitatud desarmeerimiskavas „Meie ühise tuleviku kindlustamine“ lubas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) peasekretär teha ÜRO liikmesriikidega koostööd tuumarelvavabade tsoonide tugevdamise ja konsolideerimise, sealhulgas sarnaste uute tsoonide loomise nimel, sealhulgas Lähis-Idas. Neid kavatsusi rõhutati veelgi 22. septembril 2024 ÜRO Peaassambleel vastu võetud ÜRO tulevikupaktis, milles ÜRO liikmesriigid teatasid oma eesmärgist suurendada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut muu hulgas tuumarelvavabade tsoonide loomise kaudu.
- (7) Liit on järjepidevalt väljendanud oma valmisolekut toetada sellist protsessi, mille tulemusel luuakse Lähis-Idas massihävitusrelvadest vaba tsoon, toetades usalduse suurendamise protsesse, mida tehti eelkõige liidu seminaride ja töötubade abil, nagu need, mis toimusid 2008, 2011 ja 2012. aastal, ning toetades ÜRO Desarmeerimisuuringute Instituudi (UNIDIR) projekte usalduse suurendamise meetmete kohta, mille tulemusel luuakse selline tsoon, vastavalt nõukogu otsustele (ÜVJP) 2019/938¹ ja (ÜVJP) 2023/1306².

¹ Nõukogu 6. juuni 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/938, millega toetatakse usalduse suurendamise protsessi, mille tulemusel luuakse Lähis-Ida tuumarelva- ja kõikide muude massihävitusrelvadest vaba tsoon (ELT L 149, 7.6.2019, lk 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/938/oj>).

² Nõukogu 26. juuni 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/1306, millega toetatakse Lähis-Ida massihävitusrelvadest vaba tsooni käsitlevat projekti muutuvast piirkondliku julgeoleku keskkonnas (ELT L 161, 27.6.2023, lk 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1306/oj>).

- (8) Seetõttu peaks liit jätkuvalt toetama protsessi, mille tulemusel luuakse Lähis-Idas massihävitusrelvadest vaba tsoon, jätkates selleks UNIDIRi töö toetamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Selleks et edendada liidu ülesannet luua Lähis-Idas massihävitusrelvadest vaba tsoon, toetab liit UNIDIRi projekti, millel on järgmised üldised eesmärgid:
 - aidata leevendada piirkondlike massihävitusrelvade leviku suundumusi;
 - toetada piirkondlikke julgeolekukordasid ja relvastuskontrolli, tuumarelvade leviku tõkestamist ning desarmeerimise norme ja protsesse;
 - töötada välja põhjalikum arusaam seostest Lähis-Ida massihävitusrelvadest vaba tsooni ning praeguste piirkondlike ja rahvusvaheliste arengute vahel ning
 - edendada efektiivse, kontrollitava, kaasava ja kestliku massihävitusrelvadest vaba tsooni loomist Lähis-Idas.
2. Projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas toodud projektidokumendis.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).
2. Artikli 1 lõikes 1 osutatud projekti rakendab tehniliselt UNIDIR, mis täidab seda ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Selleks lepib kõrge esindaja UNIDIRiga kokku vajalikus töökorras.

Artikkel 3

1. Artikli 1 lõikes 1 osutatud projekti rakendamise lähtesumma on 2 000 001 eurot.
2. Kulusid, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele reeglitele ja menetlustele.
3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud summast rahastatavate kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon UNIDIRiga rahalist toetust käsitleva lepingu. Nimetatud lepinguga nähakse ette, et UNIDIR tagab liidu rahalise toetuse nähtavuse vastavalt selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud rahalist toetust käsitleva lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu nimetatud protsessis esile kerkinud raskustest ja lepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule UNIDIRi poolt iga 12 kuu järel koostatavate kirjeldavate aruannete põhjal aru käesoleva otsuse rakendamise kohta. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.
2. Komisjon esitab teavet artikli 1 lõikes 1 osutatud projekti rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahalist toetust käsitleva lepingu sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumisest ei ole nimetatud rahastamislepingut sõlmitud, kaotab otsus kehtivuse.

..., ...

Nõukogu nimel
eesistuja
